

GÖTEBORGS UNIVERSITET
Samhällskunskap

Kvinnors uppfattningar, attityder och förväntningar av sin pågående utbildning i Kibera, Nairobi

Examensarbete i Samhällskunskap
Termin, HT09
Jenny Karlsson, 830514-5941
Handledare: Peter Magnusson
Ord: 8743

Titel: Kvinnors uppfattningar och förväntningar av sin pågående utbildning i Kibera, Nairobi

Författare: Jenny Karlsson

Kurs: Examensarbete i samhällskunskap

Omfattning: 15 högskolepoäng

Termin: HT2009

Handledare: Peter Magnusson

ABSTRACT

Bakgrund: Bakgrunden till denna uppsats är att undersöka begreppet empowerment och på vilket sätt detta begreppet länkas samman med utbildning. Detta begrepp har diskuterats en längre tid och har dock flera olika betydelser.

Syfte: Huvudsyftet med denna studie är att undersöka kvinnornas uppfattningar, attityder samt förväntningar kring betydelsen av den pågående utbildningen. Studien kommer att präglas av begreppet empowerment som är en grund för denna uppsats. Det finns en klar länk mellan utbildning och empowerment vilket jag även kommer att visa med denna uppsats. Det finns data som visar att empowerment har en betydelse för kvinnan och dess självständighet och att utbildning har med detta att göra. Utbildningen ger kvinnan en självständighet och att detta kan medföra att kvinnan kan välja

Metod: Studie har en kvalitativ utformning. Studien har byggt på personliga intervjuer av kvinnor som genomgår utbildning. Omfattningen av denna studie är att jag har intervjuat nio tjejer i ålder 19-30 år Eftersom det är svårt att få tag i intervjupersoner har jag tagit hjälp av organisationen Global Relations.

Resultat: Slutsatsen på denna studie är att kvinnan har en hög förväntan på sin utbildning genom tre olika aspekter: kollektiv förväntning, individuell förväntning samt spirituella förväntning. Den kollektiva förväntningen speglar sig att man vill ge något till samhället genom att ge tillbaka. Man vill se en utveckling i samhället och därför måste man utbilda sig. Att nå de enskilda målen är dock viktigt för att kunna ge till samhället. Utbildning är allt och genom denna får man en inkomst för att sedan kunna försörja sin familj. Det är även viktigt i detta sammanhang att vara självständig, att få sin egen ekonomi att rulla för att sedan kunna ge tillbaka. Därav uppfattningen om sin utbildning att utbildningen är grunden för allt. Det är en viktig bas för samhället för att kunna nå sina mål. Mål är viktigt att ha på grund av att man vill veta var man är på väg, i detta fall är det en väg ur fattigdomen.

Sökord: Empowerment, Kenya, Utbildning, Kvinnor, Utveckling

Förord

Jag vill i detta förord tacka min handledare Peter Magnusson på Global Studies, Göteborgs Universitet för all hjälp med uppsatsen. Jag vill även tacka Per-Olof Hansson, adjunkt på den Pedagogiska Institutionen, Göteborgs Universitet som hjälpte oss att genomföra vår resa till Kenya med bland annat planering av resan och kontakter i Nairobi. Utan denna hjälp hade denna studie inte varit möjlig att utföra. Vill även tacka mina resekamrater Ida Andersson och Maria Andersson som var ett mycket roligt och härligt resesällskap och att vi tillsammans gjorde denna resa möjlig.

Innehållsförteckning

1. Inledning	5
1.2 Bakgrund	5
1.2.1 Kenya	5
1.2. Kibera	6
1.2.3 Global Relations	6
2. Problemformulering, Syfte och Frågeställning.....	7
2.1 Problemformulering	7
2.2 Syfte	8
2.3 Frågeställning	9
3. Teoretisk Anknytning och Tidigare Forskning.....	9
3.1 Empowerment	9
3.1.1 Begreppets betydelse.....	9
3.1.2 Empowerment och kvinnan.....	11
3.1.3 Empowerment och utbildning	11
3.1.4 Utbildningens betydelse för kvinnan.....	12
4. Metod	
4.1 Kvalitativ undersökning	13
4.2 Urval.....	14
4.3 Analysen av det insamlade materialet.....	14
4.4 Validitet.....	15
4.5 Språket.....	16
5. Resultat.....	16
5.1 Hur ser kvinnorna generellt på utbildningsbegreppet?.....	16
5.2 Vilka uppfattningar och attityder har kvinnorna på sin pågående utbildning?.....	17
5.2.1 Uppfattningar om sin pågående utbildning.....	17
5.2.2 Kommunikation.....	18
5.2.3 Starkare självförtroende	18
5.3 Vilka förväntningar har kvinnorna på sin pågående utbildning?.....	19

5.3.1 Kollektiv förväntning	19
5.3.2 Individuell förväntning.....	19
5.3.3 Spirituell förväntning	20
6. Diskussion	20
7. Slutsats.....	23
8. Referenser	24

Bilaga 1 Intervjuguiden

I detta kapitel kommer det vara en inledning. Kapitlet kommer ha ett inledande stycke kort vad denna studie handlar om och som sedan följs av bakgrundsfakta om Kenya, Kibera och Global Relations.

1. Inledning

Denna studie kommer att ha som ansats i hur kvinnor uppfattar sin pågående utbildning i ett område som brottas med stora fattigdomsproblem. Studien genomfördes i Kenyas huvudstad Nairobi i Östafrikas största slum Kibera. Mina egna tankar kring detta område är att jag ser kvinnan i Kibera som stark med självförtroende. Det är mycket viktigt att vara stark i sig själv, tro på sig själv och hitta sin plats i samhället. Därför är det intressant att undersöka vilka uppfattningar och attityder kvinnorna har kring sin utbildning. En stor del av denna forskning har gjorts kring hur utbildning har påverkat kvinnornas vardag och på vilket sätt denna utveckling har påverkat samhället. Valet av aktör, i detta fall kvinnor, är en viktig del på grund av att deras självständighet kan påverka hur samhället utvecklas. Även i detta fall är självständigheten en stor del av samhället och förmågan att kunna klara sig själv. Genom att ha detta som bakgrund var mitt mål att få fram vilken syn kvinnorna har på sin pågående utbildning och vilka förväntningar de har på framtiden samt även på vilket sätt de har nytta av sin utbildning i det samhälle de lever i idag. För att undersöka detta har jag valt att göra en kvalitativ undersökning med intervjuer för att få en djupare förståelse kring hur kvinnan uppfattar sin pågående utbildning och vilka förväntningar som finns.

1.2 Bakgrund

1.2.1 Kenya

Kenya är ett land som är beläget vid Afrikas östkust. Landet har cirka 38 miljoner invånare. Huvudstaden är Nairobi. Denna stad har cirka fyra miljoner invånare. Gränsade länder är Etiopien, Sudan, Tanzania, Uganda och Somalia. Landskapet i Kenya är omväxlande och befolkningen bor främst på högländerna där den bördiga jorden finns. I Kenya är swahili och engelska modersmål. År 1963 blev Kenya självständigt från Storbritannien. På senare år har den politiska situationen varit turbulent och det senaste var 2007 under presidentvalet. Många

delar av Kenya var oroligt på grund av det var en samlingsregering som ansågs fungera illa. Denna våldsvåg tvingade 300 000 människor på flykt och många har fortfarande inte återvänt till sina hem. Medellivslängden i Kenya är 52,1 (2005). Enligt Sida är Kenya på frammarsch när det gäller fattigdomsbekämpningen. Men för att landet ska nå ända fram är det viktigt att den politiska eliten arbetar för folket för de ekonomiska förutsättningarna finns. Nairobi är den region som expanderar mest och skall vara en drivmotor inom tillväxtmarknaden. Det finns siffror på att fattigdomen har minskat och det finns fler förutsättningar för människorna att ta sig ut fattigdomen. Kenya har en 2030-vision som innehåller att Kenya skall vara ett globalt konkurrenskraftigt och välmående nation med hög livskvalitet år 2030. Denna vision ligger till grund för Kenyas långsiktiga plan för fattigdomsbekämpning (Sida). Ett av de största problemen som Kenya har är korrupcion. Korrupcionen är ett stort hinder för utvecklingen i landet.

1.2.2 Kibera

Kenyas slumområden stiger lavinartat och många lever i utanförskap. Drygt hälften av Nairobis befolkning lever i slummen på fem procent av stadens landyta. Området brottas med hög arbetslöshet och stora fattigdomsproblem (Unicef). I Kibera som är Östafrikas största slum lever cirka 800 000 människor enligt Global Relations uppgifter. I denna slum bor cirka 1200 personer per hektar och 400 människor delar på en offentlig toalett (Global Relations). Det är trångt och smutsigt och miljön är ohygienisk (Unicef) Genom den urbanisering då människor flyttat från landsbygden in till städerna har invånarantalet i städerna ökat. Detta har fått konsekvensen urban fattigdom. Denna enorma ökning som skett de urbana områdena har lett till att bostäder, vatten- och avloppsförsörjning eller skolor inte varit planerade. Den fattiga delen av befolkningen får inte vara med inom sådana planeringar och det har därför blivit missriktningar på många av satsningarna. Dessa områden har ignorerats och resurserna har därför varit otillräckliga. De som bor i slummen har oftast inget stöd i lagen att bo på den mark de lever på och kan därför bli vräkta närsomhelst. Detta medför att man inte kan använda den mark eller huset för till exempel säkerhet för lån. Hyrorna är höga trots den låga standarden.

Många arbetar för att förflytta människor från slummen till områden där riktiga bostäder har byggts. Dessa bostäder finns precis vid kanterna av Kibera. Det är meningen att människorna som bor i slummen skall steg för steg flyttas in i dessa bostäder. Byggandet går mycket

långsamt och resurserna kommer inte att räcka till. Eftersom bostadsbristen är stor i Nairobi kommer dessa bostäder bli mycket dyra och de människor som bor i slummen kommer inte ha råd att bo där. Många människor som lever i dessa områden kommer alltid att bo kvar där. Därför är det många organisationer däribland Sida som trycker på att levnadsstandarden ska höjas och de lokala myndigheterna skall förbättra skötseln av dessa områden. Se till att människor får tillgång till vatten, avlopp, skola och annan service.

De sociala problemen som finns i detta område är överväldigande. Det finns en viss frustration hos människorna som bor i detta område som gav sig i uttryck under presidentvalet 2007 då detta område drabbades av upplopp och strider.

1.2.3 Global Relations

Global Relations är en av organisationerna som driver arbete i Kibera. Denna förening är ideell och som bedriver utvecklingsarbete i Kenya. Grunden för denna verksamhet kan sammanfattas inom två perspektiv; Rättighetsperspektivet och Fattigdomsperspektivet. Rättighetsperspektivet är att de mänskliga rättigheterna är grund för förändringsarbetet och åtgärder. Fattigdomsperspektivet är att de fattigas människors behov och förutsättningar som utgångspunkt för projekten och kunna gå mot en utveckling med en hållbarare och rättvisare värld. Kärnverksamheten i denna organisation är utbildningsprogram och kunskaper som tar sig i uttryck i estetiska former. Den främsta målsättningen är att de skall generera inkomster för fattiga människor. Det är detta område som jag har inriktat mig på. Det finns ett antal utbildningsprogram, workshops och seminarium som är gratis att delta i. De som deltar kommer alla från slummen och det är främst kvinnor/flickor som deltar i programmen. De utbildningar som finns är framförallt data och engelska som ger en viss certifiering. Det finns även utbildning om HIV/AIDS, mikrofinans, mänskliga rättigheter, bokföring med mera.

2. Problemformulering, Syfte och Frågeställning

2.1 Problemformulering

Kibera är Östafrikas största slum och brottas med svåra fattigdomsproblem. Kvinnorna har till viss del kommit efter samhället och dess utveckling inom området utbildning och skola. Därför är det viktigt att belysa denna problematik, därför skall studien undersöka hur

kvinnorna uppfattar sin pågående utbildning. Denna inriktning är intressant därför att få en förståelse kring hur utbildning uppfattas av kvinnor som har en bakgrund i ett fattigdomsdrabbat område som Kibera. Även om utbildningen inte genererar i några inkomster att tala om får kvinnorna ny kunskap att ta med sig i livet. Kunskapen kan vara ren kunskap att man har lärt sig något konkret eller så kan det vara en andlig upplevelse det vill säga till exempel ökat självförtroende och känna sig mer självständig. Detta är huvuddelen i denna studie och jag anser därför denna studie är intressant att göra. Undersökningar sker på lokal nivå eftersom studien genomförs i ett specifikt område men även i en specifik organisation, Global Relations.

Studien har kopplats till begreppet empowerment. Empowerment är ett begrepp med många betydelser som har att diskuteras i den teoretiska anknytningen. Det finns ett samband mellan empowerment och utbildningens betydelse vilket kommer att framgå senare i denna studie. Kvinnan har blivit mer självständig och känner ett starkare självförtroende inför livets val. Att stå på egna ben är mycket viktigt i detta avseende för att få en känsla av självständighet.

2.2 Syfte

Studien har genomförts i Kenya, Nairobi i området Kibera. Kibera är Östafrikas största slum och brottas med svåra fattigdomsproblem. För att kunna genomföra denna typ av studie har jag tagit hjälp av den ideella organisationen Global Relations. Huvudsyftet med denna studie är att undersöka kvinnornas uppfattningar, attityder samt förväntningar kring betydelsen av den pågående utbildningen. Studien kommer att präglas av begreppet empowerment som är en grund för denna uppsats. Det finns en klar länk mellan utbildning och empowerment vilket jag även kommer att visa med denna uppsats. Det finns data som visar att empowerment har en betydelse för kvinnan och dess självständighet och att utbildning har med detta att göra. Utbildningen ger kvinnan en självständighet och att detta kan medföra att kvinnan kan välja sitt eget öde på ett annat sätt än tidigare. Chansen att förbättra sin levnadsstandard och på så sätt kunna få en kontroll över sitt eget liv. Detta är en viktig hörnsten inom begreppet empowerment och är ett begrepp som kan sammanfatta denna typ av problematik (Kabeer, s13, 2005) Genom att utgå från detta begrepp skall jag undersöka betydelsen av den pågående utbildningen. Det är flera studier som visar att det finns en stor betydelse av att utbilda tjejer och kvinnor för att nå en utveckling i samhället.

2.3 Frågeställning

Dessa frågeställningar sammanfaller med de frågor jag har haft under mina intervjuer. Jag har alltså operationaliserat mina frågeställningar för att dessa skulle gå hand i hand med intervjuguiden.

- Hur ser kvinnorna generellt på utbildningsbegreppet?
- Vilka uppfattningar och attityder har kvinnorna om sin pågående utbildning?
- Vilka förväntningar på framtiden har kvinnorna på sin pågående utbildning?

3. Teoretisk anknytning och Tidigare forskning

I detta kapitel skall jag redogöra den teoretiska anknytningen till denna studie vilket är begreppet empowerment. Jag skall redogöra begreppets betydelse, empowerment och kvinnan, empowerment och utbildningen samt utbildningens betydelse för kvinnan. Forskaren jag främst använt mig av är Naila Kabeer som har forskat kring kvinnans empowerment framförallt i Bangladesh och Indien.

3.1 Empowerment

3.1.1 Begreppets betydelse

Det finns studier som visar att det finns en länk mellan fattigdom, utbildning och samhällets utveckling (Takyi-Amako, s 196, 2007). Det har forskats kring detta område under lång tid och huvudbegreppet har bland annat varit empowerment. Detta begrepp innefattar människans valfrihet i livet samt människans självständighet. Det finns olika inriktningar på detta begrepp men i detta fall är huvudinriktningen hur man når empowerment genom utbildning. I boken ”Gender Education and Equality in a Global Context” finns det studier som innefattar denna typ av problemformulering. Denna bok diskuterar i olika studier kvinnornas empowerment inom utbildningsområdet främst i länder som Bangladesh och Indien. Detta kan man generalisera i viss mån då man kan se likheter med Kenya. Naila Kabeer är en forskare som

har forskat kring detta begrepp under en längre tid. Forskningen har dels varit betydelsen av begreppet, vad begreppet innehåller. Inriktningen har dock främst varit på kvinnor och empowerment i framförallt kvinnor som kommer från länder i utveckling (Kabeer, s 13, 2005).

För att nå en hållbar utveckling i samhället är det viktigt med flera aspekter. Till exempel kan man ha millenniemålen som en bas för att kunna nå en framgångsrik utveckling i samhället. En aspekt är att nå jämställdhet och samt empowerment för kvinnor (Okello, Ole Seno&Nthiga, s 123, 2009). Empowerment har flera olika betydelser beroende på vem som tolkar begreppet. Begreppet har olika meningar beroende på vilken social och kulturell kontext man befinner sig i. Termen inkluderar begrepp som självförtroende, självkontroll, självständighet, egna val, värdighet, med de egna värderingarna, kapacitet att kämpa för sina rättigheter, få göra egna val och få vara fri. Dessa begrepp är inbäddade i sina egna värderingar och vad man tror i livet (Kabeer, s 13-14 2005). Begreppet har dock en direkt länk till utbildning. Källan till kvinnans empowerment är utbildning (Kabeer, s 449, 2000).

Man skall öka kvinnans utbildningsnivå för att kvinnan skall kunna nå andra mål, speciellt försöka få kvinnans lön att öka. Men alla val i livet kan inte länkas samman med empowerment som till exempel genom att vara beroende av andra människor och ständigt konfronteras med maktrelationer samt vara obenägna att förbättra sina egna villkor (Kabeer s13, 2005). Utbildning är grunden för att kunna förbättra sina egna villkor. Utbildning ger en frigörelse och man har en chans att bli fri från det samhälle man lever i (Kabeer, s 450, 2000). Empowerment är i första hand tillgången till resurser, den andra är att ha tillgång till val och den tredje är att ha ett värde (Skelton, Francis&Smulyan, s 100, 2006). Empowerment kan sammanfattas att man skall ha tillgång till flera olika instanser i samhället och även känna sig delaktig.

Det finns olika val i livet och dessa kategoriseras i två kategorier, förstahandsval och andrahandsval. Förstahandsvalen inkluderar hur vi väljer våra liv; val av liv som vart man skall bo, giftermål, barn, fri rörelse, val av vänner. Det andra valet går inte under denna typ av parametrar utan det andra valet handla mer om hur man skall nå kvalité i livet. Det är under denna kategori som empowerment finns. Man gör ett strategiskt val som från början inte var inom räckhåll. Det finns olika nivåer på begreppet empowerment. Det finns strukturnivå och individuell nivå. Först och främst måste det finnas tillgångar för kvinnan för att kunna nå en viss makt (Kabeer, s 28, 2000).

3.1.2 Empowerment och kvinnan

”Power” är att kunna göra sina egna val. ”Disempowerment”, maktlöshet är att bli nekad sina val och sin vilja. Denna förändring blev till slut begreppet empowerment. Denna förändring är under uppbyggnad och människor har flera val på hur deras liv kan bli mäktigare och på så sätt nå en självständighet (Kabeer, s 14, 2005). Alltså kan man sammanfatta att empowerment är att stärka kvinnans kontroll över hennes eget öde (Caren, Geeta Rao&Ashilian, s 3, 2005). I detta avseende kan man diskutera vad makt egentligen är; en riktning är makten att kunna välja. Maktlöshet och fattigdom går hand i hand på grund av oförmågan att tillgodose de grundläggande behoven och resultatet blir att de meningsfulla valen får andra ta (Kabeer, s 14, 2005). Det finns forskning som visar på vilket sätt som utbildning påverkar den sociala standarden. Studier har bland annat gjorts i Bangladesh där kvinnor har varit i fokus på landsbygden. Visionen är att det ska bli ett Bangladesh fri från hunger, svält, miljöförstöring. Fokuset i denna studie ligger i hur empowerment har varit över tid (Arnot&Fernell 19-120, 2007). Empowerment har en betydelse att man skall ha kontroll över sina egna val och sitt egna liv. På detta sätt skall man känna att man har makten över sig själv. Denna studie visade att yngre tjejer känner att de har mer hopp för framtiden och deras egna val och att utbildning ger dem en chans att göra egna val (Arnot&Fernell, s 129, 2007).

3.1.3 Empowerment och utbildning

Det finns studier runt om i världen som visar att utbildning är associerat med kvinnans empowerment (Caren. Geeta Rao, Aslihan, s 3 2005). Naila Kabeer menar i artikeln ”Education is My daughter’s future” är utbildning en viktig faktor för att få en starkare social ställning i samhället. Det finns drömmar om ekonomisk självständighet och inte behöva vara beroende av någon eller något. Man skall vara självständig och kunna försörja sig själv (Kabeer, s 155, 1998). Utbildning är ett verktyg för empowerment för att få en social upprättelse i samhället. Genom att satsa på kvinnans empowerment finns det en större chans att nå det mål man vill i dem så kallade millenniemålen. Kabeer definierar empowerment genom rättigheterna att göra egna val och att bli disempowerment är att bli förnekad de val man vill göra vilket även andra forskare har kommit fram till (Kabeer, s 155, 1998). Man skall arbeta och kunna ha sin egen inkomst innan man ingår äktenskap och skaffar familj. På detta sätt har man en grund att stå på (Kabeer, s 30, 1999). Kvinnan har blivit förnekad sina val och det är ett mål i den feministiska världen att få fram kvinnorna genom deras

utbildningar (Kabeer, s 12, 1999). Med empowerment föds det nya möjligheter och med dessa möjligheter kan man nå sina mål (Caren, Geeta Rao&Ashilian, s 4, 2005).

3.1.4 Utbildningens betydelse för kvinnan

Ekonomisk empowerment uppmärksammas mer idag och är en del av de utmaningar som Afrika som kontinent har (Ellis s 8, 2007). Naila Kabeer menar i den studie som hon genomförde i Bangladesh att familjerna har blivit mer och mer medvetna om hur viktigt det är även för flickor att utbilda sig. Deras syn på utbildning har ändrats dels på grund av att kvinnornas inkomster har ökat i Bangladesh (Kabeer, s 155, 1998). Mödrarna till flickor vill att deras döttrar skall få en chans som de själva aldrig fick. Kvinnans tillgång till utbildning ger kvinnan en chans att ställa frågor, få information och ge kunskap. Kvinnorna letar efter sitt eget välbefinnande och detta får man genom utbildning och arbete som ger betalt. Utbildningen ökar även kvinnans kapacitet att kunna kommunicera med den värld som finns utanför (Kabeer, s 15-16, 2005). En utbildad kvinna vet om hur man skall ta sig fram i samhället, kompetensen att ta fram information om resurser för deras barn och kunna kommunicera och undersöka den värld som finns utanför som till exempel kunskapen att veta vilken service det finns att tillgå ute i samhället. Även det starka självförtroendet är en viktig del i denna diskussion (Kabeer, s 32, 1999). Delaktigheten i samhället är mycket viktigt i detta avseende. Genom utbildning får kvinnan en större delaktighet och Kabeer menar att om kvinnan har en grund att stå på som utbildning ger finns det chanser till att kvinnan kan få krediter och utbildningsmöjligheterna öppnar nya dörrar i samhället. På detta sätt finner man även kvinnans självständighet (Kabeer, s 462, 2000).

Den utbildade kvinnan har en chans att bli tagen på allvar i familjen och i samhället i stort (Kabeer, s 32, 1999). Delaktigheten är mycket viktig i samhället i stort men även i familjen. Med utbildning som grund är man en del av beslutsfattandet i hushållet och har kontroll över de ekonomiska resurserna samt även att kunna arbeta utanför lantbruket som är en stor arbetsmarknad i länder som genomgår utveckling. Visserligen är utbildningen endast en viktig hörnsten för denna utveckling men utgör en viktig bas (Caren, Geeta Rao, Ashilian s 5 2005). Denna självständighet visar att man får ett välstånd inte bara materiellt utan även andligt med ökat självförtroende och kan på så sätt möta dem som anses vara mer maktfulla och kan sedan inte vara lika sårbara. En viktig hörnsten i detta är utbildning. Genom utbildning har man en chans att bli mer självständig och man har en makt som man möjligen inte skulle ha annars.

Genom utbildning ökar man de ekonomiska resurserna till individen. Status är viktigt i dessa samhällen och kvinnorna får mer status genom att de blir mer utbildade och därigenom får bra arbeten (Kabeer, s 1, 1999).

Utbildning för kvinnan minskar fattigdomen i samhället. Studier visar att det finns en länk mellan kön, utbildning, fattigdom och utveckling. Men i många hushåll är inte kvinnas utbildning prioriterad men flera organisationer försöker vända detta för att nå en viss utveckling i samhället (Takyi-Amoako, 196, 2007). Det finns rapporter som menar att kvinnas utbildning och arbete har direkt medfört en skillnad på hur deras barns välfärd har blivit. Man har direkt gett barnet en överlevnadschans på grund av arbetstillfällen och utbildning åt kvinnan. Det finns studier som visar att om kvinnan har en välfärd finns det större chanser att få denna välfärd. Utbildningen som kvinnan får influerar barnen att göra detsamma vilket medför att barnens överlevnad ökar och därmed även välfärden (Kabeer, s 450, 2000).

4. Metod

4.1 Kvalitativ undersökning

Studie har en kvalitativ utformning och detta beror på att en kvantitativ metod inte passar denna typ av studie. Dels för att det är svårt att genomföra en kvantitativ studie i denna typ av område och dels svårt att få tag i rätt antal personer för att genomföra en sådan studie och det skulle därför vara svårt att få fram ett bra resultat. I en kvalitativ studie är det lättare att få reda på hur människor resonerar om olika perspektiv. I denna studie kommer fokus vara på personens förväntningar och attityder kring utbildning utifrån hennes perspektiv och på detta sätt kan man få en djupare förståelse för den personen man intervjuar. Intervjuerna bygger på muntlig kommunikation. Genomförandet var genom personliga intervjuer (Essiasson, s 263, 2007).

I studien som har varit en respondentundersökning har jag ställt samma frågor till alla respondenter genom samtalsintervjuer. Intervjuguiden har bestått i flera olika teman och som har används vid alla intervjuer för att sedan ge en struktur i resultatet. Personen har med egna ord fått berätta och vad hon vill ha sagt och i vissa fall har man även ställt uppföljningsfrågor för att få personen i fråga öppna sig mer (Essaiasson mfl, s 259, 2007).

Ett problem med materialet har varit att få kvinnorna att prata och därmed utveckla sina svar. Det är även svårt att komma med sina västerländska ögon och intervjua kvinnorna. Man har som västerlänning en bild av den ”tredjevärldenkvinnan” när man ska ställa frågorna. Förförståelsen blir alltså ett problem i denna studie. Förförståelsen är ett problem i denna sorts studie. Jag försökte förhålla mig till detta problem. Under studien vandrade vi genom slummen och gjorde bland annat hembesök vilket medförde att man fick en bild på hur dessa kvinnor lever. Men dock var tiden knapp och man hann inte riktigt med att få en djupare bild på området och kulturen.

När man genomför en intervjuguide är det viktigt att man tänker på flera aspekter dels att den hör till problemformuleringen och det är viktigt att samtalet känns levande. För att få en strategisk intervjuguide är det viktigt att dela upp den i teman för att få en röd tråd genom problemformuleringarna samt vad man vill få fram i en resultatdel. För det första ville jag ha med en bakgrundsdel, så kallade uppvärmningsfrågor, där jag frågade om deras bakgrunder som ålder, bostadsort, familj med mera. Detta för att göra respondenten tryggare och för att lätta upp stämningen. Sedan övergick jag till de tematiska frågorna där jag frågade om deras utbildningsbakgrund, uppfattningar om utbildning, förväntningar och framtidsutsikter. Denna del hör till min resultatanalys. Här fick respondenten chans att utveckla frågorna för det som står i centrum för undersökningen.

4.2 Urval

Eftersom det är svårt att få tag i intervjupersoner har jag tagit hjälp av organisationen Global Relations. Denna organisation hjälpte till att få tag i personer att intervjua. Detta kan dock diskuteras då intervjupersonerna blev valda efter Global Relations. Från början var det tänkt att jag skulle välja vilka jag ville intervjua men dels på grund av att det var svårt att få tag i rätt antal tjejer att intervjua fick det bli på detta sätt. Objektiviteten kan då diskuteras då alla talade för organisationen även om man inte ställde frågorna på detta sätt.

Omfattningen av denna studie är att jag har intervjuat nio tjejer i ålder 19-30 år. Sju av dessa är elever i organisationen Global Relations och två av dessa är lärare och den ena är även projektledare och manager. Eleverna har dock olika slags inriktningar så det blir olika vinklar på intervjuerna. Kärnan som man vill komma åt i intervjuer är att man vill komma åt

föreställningar och företeelser om saker och ting. Uppfattningarna kan man inte anse som falska eller sanna. Utmaningen är att man skall fånga in deras tankar och här är det viktigt att man lämnar sina fördomar och tankar utanför samt dels hur man tycker att människorna bör svara.

Utbildningsbakgrunderna är till en viss del lika. Alla har en utbildning i Primary school men inte alla har utbildning i Secondary school och om dem har kurser bakom sig har de läst dessa på Global Relations. Kurserna som dem har läst eller läser på Global Relations är dock varierande; dator, mänskliga rättigheter, barns rättigheter, foto, video och engelska. Två av respondenterna som är lärare/projektledare i organisationen har flera kurser och utbildningar bakom sig från andra organisationer eller universitet.

4.3 Analysen av det insamlade materialet

Det har varit en ny miljö för mig som jag inte är van vid och därför kan det finnas problem att få ett objektivet empiriskt material. I detta fall värderar man sitt material och man undersöker sina samtalsintervjuer. Tolkningen är ett av de största metodproblemen i denna typ av undersökning då jag tolkar det insamlade materialet på mitt sätt. Det skulle möjligen bli olika resultat om någon annan skulle tolka intervjuaren (Essaiasson mfl, s305, 2007). Det finns även ett problem då den så kallade intervjuareffekten där alltså svaren kan bli olika beroende på vem som ställer frågorna. Det är därför viktigt att diskutera vilka effekter detta kan ha på det resultat som man analyserar fram (Essaiasson mfl, s 301, 2007). Det vill säga att det insamlade materialet kan tolkas på olika sätt. I detta fall tolkar jag materialet med mina västerländska ögon vilket som sagt kan bli problematiskt.

Jag har delat upp intervjuguiden i olika teman som jag beskrivit ovan (s12). De teman jag har använt mig av är en del av mina frågeställningar och har därför kunnat ha en strategisk tråd när jag analyserat materialet.

4.4 Validitet

För att stärka validiteten i denna sorts studie är det viktigt att kontrollera och att ifrågasätta sitt material; Varför man har tolkat det på ett visst sätt? Därför kommer denna studie ha hermeneutisk prägel då resultaten av intervjuaren är en tolkningsfråga. Tolkningarna av

det insamlade materialet är de egna tolkningar, därför är det inte helt säkert att någon annan som gör liknade studie får samma resultat som jag. För att få svaren och begreppen som uppfattningar och attityd mätbara det vill säga operationaliseringen är det viktigt att utgå från hur informationen ska analyseras. Operationaliseringen i denna studie är alltså intervjuerna. Dessa ska ge svar till mina frågeställningar och även mitt syfte med studien. För att detta ska kunna uppnås är det mycket viktigt att ställa rätt frågor i intervjuerna och på så sätt nå sitt syfte.

Undersökningarna i denna studie har varit lokalt. En sådan studie som jag har genomfört kommer vara unik i sitt slag då nästintill all kvalitativ studie är unik. Men jag anser att denna studie kommer att vara relevant i stort om någon annan vill göra en liknad studie. Samma svar kommer inte att återupprepas men man kan göra samma sorts studie i ett annat land eller i ett annat område. Man kan således inte generalisera sitt resultat. Det är en kommunikativ validitet, det vill säga vad man får för svar från informanterna.

4.5 Språket

Det var i vissa fall stora problem med språket och kommunikationen mellan mig och intervjupersonerna dels för att man inte riktigt förstår varandra på alla plan eftersom inga av dessa språk är mina modersmål. Även en och annan kulturkrock inträffade å vi kommer från två helt olika bakgrunder. Modersmålet är swahili och engelska. Under en intervju fick jag använda mig av tolk då den personen jag intervjuade hade problem att förstå engelska. I ett av fallen var kommunikationen knapphändig då det var svårt att kommunicera på grund av att personen i fråga inte förstod mina frågor. I detta fall var det svårt att använda sig av intervjun då jag inte fick de svar som jag ville ha.

5. Resultat

I detta kapitel kommer jag att redovisa mitt resultat. Resultatet härstammar ifrån intervjufrågorna och grunden för resultatet är empowermentbegreppet.

5.1 Hur ser kvinnorna generellt på utbildningsbegreppet?

Synen på utbildningsbegreppet är att utbildning är grunden för allt! Utbildning och kunskap är viktigt. Det är viktigt att vara någon i samhället, vilket flera av kvinnorna nämner. Genom att

ha en utbildningsgrund att stå på blir man den personen. Många elever har en bild på utbildning som något som finns där som en viktig aktör för att få en utveckling i samhället. Utbildningen är en stark grund för att samhället skall bli bättre och nå en utveckling som kan ge arbete samt en stark grund att stå på. Utbildningen är en stor del av samhället och bör vara en tillgång för alla, vilket det inte alltid är. Eleverna har hopp och tro på sin utbildning. och anser att det är en stor del av samhället och dess framtid. Finansiella problem är det största problemet och det största hindret för att få tillgång till utbildningen. En elev sa att hon hade påbörjat sekreterareutbildningen som är en populär utbildning bland kvinnor i Kenya. Det är dock viktigt att understryka att denna utbildning inte erbjuds av Global Relations. Eleven ifråga berättade att hon var tvungen att hoppa av denna utbildning på grund av de finansiella problemen. Vissa som studerar inom organisationens kurser har påbörjat utbildning på annan utbildning. En utbildning som är mycket vanlig i Kenya är sekreterarutbildningen. Det är mycket vanligt med avhopp och de flesta hoppar av på grund av finansiella problem och sedan har de flesta försökt söka sig vidare för att få någon utbildning. Många kommer från familjer som har haft finansiella problem, då man måste betala skolavgifter. En del har varit tvungna att hoppa av tidigt i skolan på grund av att familjen inte har haft råd att betala skolavgifter.

5.2 Vilka uppfattningar och attityder har kvinnorna på sin pågående utbildning?

5.2.1 Uppfattningar om sin pågående utbildning

Alla elever på dessa utbildningar är elever som anser att utbildning är rolig, lärorik och kommer att ge nya möjligheter för framtiden och på frågan hur de känner inför att studera vill alla lära sig mer och mer. Utbildningen tar aldrig slut och de tror på det livslånga lärandet. Fyra av nio kvinnor säger att utan utbildning blir livet hårdare och man måste ha någon slags utbildning för att klara sig i framtiden och utan utbildning blir det svårt att få arbete. En kvinna uttrycker sig att "Education is feeding success. It is everything in this world." "Education is the ground for everything". I Kenya går man efter vilka meriter man har och inte efter erfarenheter. Genom att få nya meriter och kunskap i form av någon slags utbildning kan du på så sätt visa vad du kan och vad du egentligen går för. Det är därför det är viktigt ha en utbildningsbakgrund.

Utbildningen hjälper eleverna att ha en framtid och på så sätt kan de hantera samhället på ett annat sätt än innan. Fem av nio tjejer menar att genom utbildning blir man någon i samhället, vilket är mycket viktigt i dessa områden på grund av att du kan ge andra det du kan. En tjej uttrycker sig ”If you are someone in the community you can give it to others, because if you have an education you can give back. It isn't always about the money but you have something to give to the community you are someone”. Om man är denna person i samhället kan du lära andra och på så sätt kan du kanske förändra samhället med den kunskap du har. En projektledare i organisationen uttrycker sig att man vet i alla fall vem du är och var du är därför är utbildning mycket viktig. En kvinna sa att det är mycket viktigt för deras egna barn att lära sig om till exempel mänskliga rättigheter. På detta sätt kan man lära barnen hur man skall vara och hur man ska leva.

5.2.2 Kommunikation

Kommunikationen med andra människor anses mycket viktigt. När man har en utbildning kan man i alla fall kommunicera. Om man inte till exempel kan engelska hade man inte ens kunnat kommunicera med andra människor som kommer från andra delar av världen. Även att kunna kommunicera med människorna som man lever med runt omkring grannar, vänner, släkt med flera. Om man är utbildad har man en kunskap och om någon pratar och diskuterar med dig vet du hur du ska svara och på vilket sätt. På frågan om hon känner att självförtroendet blir starkare på grund av utbildning svara hon: ” I can stand in the community and talk with someone. The knowledge is just there and you can talk about everything”.

5.2.3 Starkare självförtroende

Frågan om man får starkare självförtroende om man har en utbildning anser alla elever att genom utbildning får man ett starkare självförtroende. Genom att veta vad man vill måste man ha självförtroende och eleverna tror på sig själva och de vet att de kan nå sina mål och drömmar. Utbildningen ger nya drömmar då man hittar nya intressen. Känslan att kunna nå sina mål blir starkare och starkare och känslan att man kan klara allt. Man har även ett självförtroende för man behöver inte vara rädd när man uttrycker sig. När man har ett starkt självförtroende kommer detta att hjälpa eleverna att hitta nya möjligheter i framtiden. Man delar den kunskap man har och på detta sätt bygger man upp ett självförtroende som man har fått av utbildningen. Ju mer man lär sig ju mer växer självförtroendet.

5.3 Vilka förväntningar har kvinnorna på sin framtida utbildning?

5.3.1 Kollektiva förväntningar

Att se samhället utvecklas åt ett håll där människorna får ett bättre liv och framtidstro är en stor del av deras framtidsdrömmar. När de individuella målen är uppnådda skall eleven se till att samhällets mål blir uppfyllda som till exempel minska fattigdomen och våldet samt att utbildningarna ska vara mer lättillgängliga i dessa områden som Kibera. Förväntningen för en av lärarna som intervjuades är att kunna sitt arbete och hur man ska göra för att hjälpa samhället och ungdomarna i ett samhälle som Kibera. Även här finns en förhoppning att göra samhället i Kibera till en bättre plats. I detta fall handlar det inte om ekonomin i samhället utan det är viktigt att ge tillbaka till andra i samhället rent kunskapsmässigt. Om du har en utbildning kan du ge kunskapen till samhället. I detta fall blir du någon i samhället som besitter en kunskap som möjligen inte någon annan har införskaffat sig. Under utbildningens gång tänker eleverna mer och mer på samhället och människorna omkring speciellt familjen och vad eleven kan ge till dem. Familjen och dess framtid är mycket viktig och familjens välfärd är en viktig grund varför man väljer att utbilda sig. Att kunna försörja sin familj är den viktigaste aspekten och denna möjlighet blir större om man har en utbildningsgrund att stå på. För alla parter är det viktigt att kunna ge tillbaka till samhället. Nya möjligheter skapas hela tiden då man lär sig ny kunskap och man det skapas nya mål och möjligheter.

5.3.2 Individuella förväntningar

En av de största förväntningarna eleverna har på sin utbildning är åtminstone att få ett arbete. Detta menar alla. Alla eleverna nämner att de vill ha ett arbete för att få igång deras privata ekonomier och få en ekonomisk grund att stå på. De individuella förväntningarna är att få en bra utbildning som ger ett arbete som i sin tur skall leda till försörjning av sig själv och men även sin familj. Det är viktigt att kunna försörja sin familj och på så sätt ge alla ett bättre liv. På frågan om eleverna känner någon/kvinna som har en utbildningsbakgrund som har nått hennes drömmar och mål i livet var det två stycken som svarade att de visste någon. Främst var det att dessa kvinnor kunde ta sina barn till skolan och de hade sitt eget hem. En svarade att "I have one friend who had completed her education and she can pay for the house, and go to a good job, can take care of her children and take them to good schools, but without

education she couldn't have what she has today". Denna är den största förväntningen de har. Att kunna försörja sig och kunna ha ett bra hem. För att nå dessa enskilda mål; som till exempel nämner eleverna yrken som lärare, journalist, elitidrottare, designer, musiker, dansare med mera. Utbildningen hjälper eleverna att nå de enskilda målen. En elev sa: "If you not learning, you can't reach your goals". Eleverna känner ända in i själen att deras utbildning kommer att hjälpa dem i framtiden och ge dem ett bra arbete som kan bidra till försörjning. När man har en utbildning kan man arbeta och är då professionell. Man vet vad som skall göras. Man kan även få arbete då man till exempel har studerat dator och kan på så sätt kunna försörja barnen. Utan utbildningen är det svårare att klara av den biten.

5.3.3 Spirituella förväntningar

De spirituella förväntningarna visar sig i att eleverna vill ge tillbaka till samhället och ge samhället en chans att förbättras. Genom att försöka ta sig ur den fattigdom som samhället brottas med varje dag kan man nå en positiv utveckling i samhället. Det är viktigt att ge tillbaka till det samhället som man kommer ifrån. Många uttrycker att Kibera kommer alltid att finnas i själen: "I always going to have Kibera in my heart". Men de vill göra samhället till en bättre plats. En elev uttrycker sig "I don't want to see what I see in Kibera every day".

Kvinnorna som har fått chansen att genomgå utbildning i de olika ämnena som jag tidigare nämnt känner sig mycket lyckliga lottade. En tjej uttrycker sig att hon känner sig lyckligt lottad att hon fått chansen att lära sig om mänskliga rättigheter. Genom att kunna de mänskliga rättigheterna vet hon hur man ska leva för att få ett bättre samhälle och även kunna lära sina barn om dessa rättigheter. Det är alltså mycket viktigt att kunna sprida kunskap i samhället och på detta sätt kan man få en utveckling i samhället och kunskapen blir en stor del av människornas liv. Kunskapen är viktigt i samhället. Genom att man lär en person någon slags kunskap kan denna person sedan lära nästa och så vidare. Det blir en slags kedjereaktion på kunskap som därmed sprids den i samhället. Detta förklarade en elev om hur hon menade att det är viktigt att sprida kunskapen som man lär sig. På så vis lär sig fler människor och samhället når en slags utveckling i kunskap.

Känslan att veta vem man är, är en känsla som växer sig starkare när man känner sig utbildad och att man har kunskap. Man vet vad utbildning betyder och man vet att man kan göra något av den. Det är viktigt att ha mål för att ha en aning vad man är på väg till. Det är viktigt att

veta vad man vill med livet annars finns det en risk med att man aldrig hittar sin väg genom livet.

6. Diskussion

Kvinnorna gör ett framsteg i samhället vilket jag anser är mycket viktigt för samhällets utveckling. Denna typ av undersökning är en undersökning som gjordes för att finna vilka uppfattningar även vilka förväntningar kvinnorna har till sin utbildning. Det är viktigt att komma ihåg att denna typ av studie inte är unik i sitt slag, men att studien ger en bild på den starka kvinnan som har en tro på sig själv och sin självständighet. Att utbildning är viktigt är inget nytt men att se det med nya ögon och genom ett nytt perspektiv är något som slog mig under denna studie. Utbildningen är allt för dessa kvinnor, det finns inget annat än utbildning. Utbildningen utgör en bred bas i samhället att utan utbildning är man ingenting. Det är lite av den känslan jag fick när jag intervjuade dessa kvinnor. Det finns en stolthet hos dessa kvinnor att de klarar av skolan och dess utbildning, mycket bättre än de trodde de skulle göra.

I denna typ finns det en stark koppling till empowerment som har en huvuddel i självständighet och styrka. Det finns en klar teoretisk anknytning mellan utbildning och empowerment. Det finns enligt denna studie en stark koppling mellan resultatet och den teoretiska anknytningen. Kvinnorna svarade på frågorna som att de ville vara självständiga och man skall stå på egna ben. Genom att få ett arbete och kunna betala för sitt eget hem är en dröm som alla eleverna hade. Detta är en slags empowerment genom att man vill vara självständig och ta vara på sig själv. Att ta vara på sig själv och ha ett val i livet är viktigt samt även kunna ha framtidsdrömmar är en viktig del i deras liv. Utbildningen medför att man har en stor chans att bli någon i samhället och genom detta lyser empowerment igenom. Därför är deras uppfattningar om utbildning kopplat till empowerment därför att genom empowerment finns det en stor chans att nå en individuell utveckling men på längre sikt även en utveckling i samhället. Som beskrivits i den teoretiska anknytningen har en utbildad kvinna lättare att hitta sin plats i samhället men även en bättre förutsättning att klara sig och kunna kommunicera. En utbildad kvinna tar sig fram i samhället genom kompetens att hitta information och möjligheten att kunna kommunicera på en annan nivå än tidigare. Detta tas även upp i resultatet då kvinnorna menar att genom utbildning föds kommunikation. Man kan göra sig hörs och även kunna kommunicera genom kunskap med alla sorters människor som

finns i samhället. Kvinnan har hittat sig själv och man vet vem man är samt att man är någon i samhället.

Uppfattningarna kvinnorna hade om sin utbildning var att synen på utbildningsbegreppet är att utbildningen är grunden för allt. Samhället blir bättre genom utbildning både individuellt och genom samhället därav den individuella utvecklingen av empowerment. De individuella framtidsaspekterna blir ljusare om man har en utbildning bakom sig och man blir någon i samhället. Man blir en del av samhället och som kvinna blir man självständig och man har en tilltro till samhället och dess utveckling. Utbildningen ger kunskap om hur man skall klara sig i framtiden.

Det finns dock en viss risk att man tolkar fattigdomen och kvinnans starka självförtroende på ett särskilt sätt på grund av att man tolkar det med sina västerländska ögon, vilket kan ge en vinkling på resultatet, att man vill se den starka och självständiga kvinnan som kämpar dagligen med den extrema fattigdomen. Tyvärr var man där möjligen för kort tid för att få en riktig inblick i vardagen. Självklart fick man se en hel del men det var mest enbart på ytan. Det skulle möjligen blivit ett bättre resultat om man skulle varit där under en längre tid men tiden fanns tyvärr inte där.

Frågan om jag kommer att tillföra ny kunskap inom detta område är svår att svara på. Jag har genomfört en lokal studie men jag kommer möjligen bidra med ny kunskap i just detta område. Frågan om man kommer att kunna arbeta vidare med denna studie ytterligare blir svårt att svara på. Det hade dock varit intressant att göra en undersökning genom att jämföra detta resultat med ett resultat från Sverige. För att undersöka om det finns några skillnader eller likheter mellan de olika svaren Det har gjorts en del studier om kvinnor och utbildning men inte inom just attityder och uppfattningar kring utbildning även om vissa har varit och nosat på området. Om man ska förankra denna studie i den vetenskapliga och samhällsliga diskussionen finns det diskussioner som visar att utbildning har gynnat kvinnorna och även deras hushåll. Det finns många studier om kvinnan och utbildning och på vilket sätt kvinnor når utveckling. Det har bland annat funnits feministiska synvinklar med kvinnan i centrum för utvecklingsarbetet men även ur samhället i stort. Genom utbildning blir kvinnan självständig och får en större roll i familjen men även i samhället.

7. Slutsats

Slutsatsen på denna studie är att kvinnan har en hög förväntan på sin utbildning genom tre olika aspekter: kollektiv förväntning, individuell förväntning samt spirituell förväntning. Den kollektiva förväntningen speglar sig att man vill ge något till samhället genom att ge tillbaka. Man vill se en utveckling i samhället och därför måste man utbilda sig. Att nå de enskilda målen är dock viktigt för att kunna ge till samhället. Utbildning är allt och genom denna får man en inkomst för att sedan kunna försörja sin familj. Det är även viktigt i detta sammanhang att vara självständig, att få sin egen ekonomi att rulla för att sedan kunna ge tillbaka. Därav uppfattningen om sin utbildning att utbildningen är grunden för allt. Det är en viktig bas för samhället för att kunna nå sina mål. Mål är viktigt att ha på grund av att man vill veta var man är på väg, i detta fall är det en väg ur fattigdomen. Fattigdom som präglar hela deras vardag. Det är det viktigaste av allt, att ta sig ur fattigdomen, som jag beskrev i studiens resultat; tjejen som sa att hon inte ville se det hon ser i Kibera varje dag. Målet är att ta sig ur detta men samtidigt börja hjälpa andra människor som inte får chansen att ta sig ur den. Utbildning ger kunskap och kunskap ger utveckling och en chans att nå sina mål men som sagt även samhällets mål att nå den hållbara utvecklingen. Även är kommunikationen en viktig del, utbildningen ger ett självförtroende och att man är någon i samhället. Att vara framgång i samhället. Det behöver inte handla om pengar och inkomster utan bara ren kunskap till exempel att kunna kommunicera med människor som finns ute i samhället. Detta ger ett självförtroende som medför att man känner sig stark och att man känner att man kan nå de mål som man har. Utbildning utgör en grund och är viktigt att ha på grund av att man har svårare att gå vidare utan utbildning. Det är viktigt att hela samhället blir utbildat och att man sprider den kunskap man har till andra. Kontentan blir en slags kedjereaktion av kunskapen genom att fler och fler lär sig.

Kontentan är att om man har kunskapen är man någon, man vet vem man är och var man är på väg. Detta anses mycket viktigt och på så sätt kan man nå empowerment som jag beskriver i den teoretiska anknytningen. Empowerment är dels att ge kraft åt självständigheten i detta fall är aktören kvinnan. Men empowerment ger utveckling i samhället och i detta fall utbildning ger en förväntning av att samhället och det enskilda livet skall bli bättre.

8. Referenser

Arnot Madeleine, Fenell Shailaja, (2007) "Gender Education and Equality in a Global Context", London and New York

Ellis Amanda, Cutura Jozefina, Dione Nouma, Gillson Ian, Manuel Clare, Thongori Judy (2007) "Gender and Economic Growth in Kenya : Unleashing the Power of Women".

Essiasson Peter Gilljam Mikael, Oscarsson Henrik, Wängnerud Lena (2007), "Metodpraktikan", Tredje Upplagan, Nordstedts Juridik

Francis Becky, Skelton Christine, Smulyan Lisa (2006), "The Sage Handbook of Gender and Education", Sage Publications London

Growen Caren, Rao Gupta Geeta, Kes Aslihan (2005) "Taking achieving gender equality and empowering women" UN Millennium Project. Equality

Kabeer, Naila(1998) "Education is my daughter's future", Index on Censorship, 27: 3, 154 — 160

Kabeer, Naila (1999), "The Conditions and Consequences of Choice: Reflections on the Measurement of Women's Empowerment, United Nations research institute for social development", UNRISD Discussion Paper No. 108.

Kabeer Naila (2000) Resources, Agency, "Achievements: Reflections on the Measurement of Women's Empowerment"

Kabeer Naila (2005)[Gender & Development](#), Volume [13](#), Issue [1](#) March 2005 , pages 13 - 24 "Gender equality and women's empowerment: a critical analysis of the third Millennium Development Goal"

Moses Makonjio Okello, Simon K. Ole Seno and Rita Wairimu Nthiga (2009)"Reconciling people's livelihoods and environmental conservation in the rural landscapes in Kenya: Opportunities and challenges in the Amboseli landscapes", Natural Resources Forum 33 123–133

Narayan, Deepa (2002) "Empowerment and Poverty Reduction: A Sourcebook", World Bank Publications

SIDA Studies NO3 "Discussing Women's Empowerment– Theory and Practice"

Internet

SIDA

<http://www.sida.se/Svenska/Lander--regioner/Afrika/Kenya/Program-och-projekt-/Toaletter-ingen-skitsak-i-Kibera/> Publicerad: 2009-12-03 Uppdaterad: 2009-12-08

<http://www.sida.se/Svenska/Lander--regioner/Afrika/Kenya/Utvecklingen-i-Kenya/>
Publicerad; 2009-06-17. Uppdaterad 2009-07-02

<http://www.sida.se/Svenska/Lander--regioner/Afrika/Kenya/Vart-arbete-i-Kenya/> Publicerad;
2009-06-17, Uppdaterad 2009-07-02

<http://www.sida.se/Svenska/Lander--regioner/Afrika/Kenya/Lar-kanna-Kenya/> Publicerad;
2009-06-16, Uppdaterad; 2009-07-01

<http://www.sida.se/Svenska/Lander--regioner/Afrika/Kenya/Landfakta/> Publicerad; 2009-06-
16, Uppdaterad; 2009-10-06

UNICEF

http://www.unicef.se/media/pdf/ret_som_gtt_2002.pdf

<http://www.unicef.se/om-unicef/fakta-om-unicef-och-barns-rattigheter/vatten-och-hygien>
Senast Uppdaterad; 2009-12-29

<http://www.globalrelations.nu/>

<http://www.globalrelations.nu/verksamhet>

<http://www.globalrelations.nu/verksamhet/utbildning>

http://www.globalrelations.nu/wp-content/uploads/kibera_info.pdf

http://www.globalrelations.nu/wp-content/uploads/stadgar_global_relations.pdf

<http://www.millenniemaalen.nu/>

http://www.millenniemaalen.nu/flx/v3/maal/millenniemaal_3/

Intervjuer

INTERVJUGUIDE

Syfte: Att studera hur kvinnor ser på utbildning. Vilka attityder, uppfattningar har kvinnorna på sin utbildning?

BAKGRUND

1. Hur gammal är du?
2. Var bor du? Är du uppvuxen i Kibera/Nairobi?
3. Har du någon familj? Barn, Syskon, gift?
4. På vilket sätt fick du kontakt med Global Relations?

UPPFATTNINGAR OCH ATTITYDER KRING SIN PÅGÅENDE UTBILDNING

5. Vad har du för utbildningsbakgrund? Har din familj någon utbildningsbakgrund?
6. Vad läser du på Global Relations? Har du några planer på att läsa några fler kurser?
7. Var det något som påverkade ditt val?
8. Hur känns det att läsa?
 - Är det kul?
 - Trivs du?
 - Är det som du tänkt dig?

FÖRVÄNTNINGAR

9. Vad hade du för förväntningar på ditt val innan du började läsa just den/de kursen/kurserna?
10. Känner du att förväntningarna har uppfyllts? På vilket sätt i så fall?
11. Vilka förväntningar har du efter du läst kursen/kurserna?
12. Hur ser du på din utbildning? Är det viktigt/oviktigt att genomgå en utbildning? På vilket sätt är det viktigt/oviktigt? Varför??

- 13. Känner du att din självkänsla blir starkare av kunskap och utbildning? På vilket sätt?**
- 14. Vad har du för framtidsdrömmar?**
- 15. Känner du att utbildning ger dig nya mål och drömmar om framtiden? På vilket sätt?**
- 16. Känner du att utbildning kan ge nya möjligheter i framtiden?**
- 17. Känner du någon som har gått utbildning och som har genomfört sina mål och som har nått deras mål i livet?**